

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número..... 0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
Un any..... 2'50 »
Per dotzenes..... 0'45 »
Núm. atrassats des 2.ª tom... 0'06 »
Id. id. des 1.ª tom... 0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca. {3 mesos..... 0'85
{1 any..... 3'25
Dins España. {3 mesos..... 1'00
{1 any..... 3'50
A Ultramar y s' Estrangè... {3 mesos..... 1'00
{1 any..... 5'50

SES TRES BRANQUES VERDES.

(TRADUCCIÓ.)

Hey havia una vegada un hermità que vivia dins un bòsch, al peu d'una altívola muntanya; passava el temps resant y fent bones òbres; cada dia hora-baixa duya per penitència d'abaix fins à dalt sa muntanya, dues gèrres grans plenes d'aygo per dá beure à n' eis animals y regá ses plantes, perqu' à n' aquelles altures hey reynava un ayre tan fort que tot heu secava, y ets aucellets que passavan per aquell desèrt cercavan en vá una goteta d'aygo per apagá sa séua set.

Un dia l' Angel del Señor comparegué à s' hermità per recompensarli sa séua pietat, y quant fonch arribat à sa séua coveta, l' Angel, per ordre del Señor, li doná menjá, y axí el sustentá, com à n' aquell penitent qu' era alimentat per còrps per ordre del Altíssim.

D' aquesta manera s' hermità arribá à una edat molt avansada, y per tot s' havia escampada sa fama de sa séua santedat; però un dia vé de lluny à un pòbre malanat que 'l duyan à n' es *patibulo*, y s' atreví à dí:

—¡Ara vas à pagá ses qu' has fètes!

S' horabaixa, quant pujá s' aygo à sa muntanya, no li comparegué l' Angel com acostumava, ni li dugué menjá. Plè de pò ecsaminá escrupulosament sa séua consciència, pensant en lo qu' havia pogut ofendre à Deu, y no heu pogué descubrí. Postrat en terra sense menjá rès, resava dia y nit.

Un dia qu' estava plorant à llágrima viva, sentí un aucellet que cantava amb veu tan melodiosa, que no pogué méns de dirli:

—¡Ay, aucellet, que content cantes! El Señor no deu está enfadat de tú! ¡Ay, si 'm poguesses dí amb que l' he jò ofès, faria penitència y tornaries s' alegría à n' es méu còr.

—Has comèsa una mala acció (s' aucellet li contestá) condemnant à un pòbre pecadó que 'l duyan à matá; per axò el Señor está enfadat de tú, puis sòls à

Éll li correspòn jutjarmós. No obstant, si fas penitència y t' arrepenteixes des téu pecat te perdonará.

S' hermità llavò vé al Angel del Señor devant éll amb una branca sèca en sa má, el qual li digué aquestes paraules:

—Durás aquesta vara sèca fins que brotin d' ella tres branques verdes, y cada vespre la col·locarás devall es téu cap perque te serveixca de coxí. Menjarás es pá captat de pòrta en pòrta, y no dormirás més qu' una nit dins una mateixa casa. Tal es sa penitència que te impòsa el Señor. Es dí que d' aquesta vara brotin ses tres branques verdes, será que Deu t' haurá perdonat.

S' hermità prengué sa vara y comensá à caminá p' el mon qu' ell havia tant de temps que tenia olvidat. No vivia més que de ses almoynes que li davan à ses pòrtes, però succehia que moltes vegades no feyan cas de ses séues súpliques, y més d' una pòrta no s' obría per doná pas à sa caritat, y d' aquest mòdo passava dies sensés sense tastá ni una miqueta de pá.

Un dia d' aquells que no havia menjat rès, ni 'l havian volgut deixá passá sa nit à un reconet d' una establa, s' en aná caminant, caminant, per dins un bòsch, y trobá una còva. Hey entrá; y vejenthi una veyeta, li digué:

—Bòna dòna: deixaume passá aquesta santa nit dins sa vòstra casa.

—¡Ah, no! (li contestá sa véya,) jò no m' hi atreviria. Tench tres fiys que son lladres, y si vos veyan aquí quant vendrán mos matarian à tots dos.

—Deixaume entrá per amor de Deu; no mos dirán rès; no mos matarán.

Aquella veyeta tengué compassió y el deixa entrá; y s' en aná à jaure à un reconet amb sa vara devall es cap. Sa véya li demaná perque dormia d' aquella manera y éll li contestá que cumplia una penitència per lo qua tenia qu' essé es séu coxí aquella branca sèca.

—¡Ay! (exclamá plorant aquella veyeta) si Deu castiga axí una simple paraula, que será de mos fiys quant compareixcan el dia del Judici devant Ell?

Tocá mitja nit y arribaren es tres lladres-fent molt de renòu. Encengueren

una gran foguetera de mòdo que tota sa còva quedá il·luminada, y d' aquesta manera no se torbaren à veure al pòbre hermitanet ajagut à n' es recó. Tots furiosos preguntaren à sa mare:

—¿Qui es aquest homo? ¿No vos tenim dit que no volèm qu' entr' ningú dins aquesta còva?

—Deixauló está, es un pòbre pecadó que fa penitència des séus pecats, (contestá sa mare.)

—¿Y qu' has fét? (preguntaren à s' hermità aquells tres bandolers.) Vamos: contemós es téus pecats.

Aquell pòbre s' axecá, y los contá com per havé ofès à Deu, solament amb una paraula havia tengut qu' espiá sa séua falta amb tanta penitència.

Es lladres se conmogueren tant y de tal mòdo, amb aquesta història, que se horrorisaren pensant amb sa séua vida passada; tornaren en sí y arrepentits prometeren à Deu amb una gran contrició de còr, mudá de vida comensant à fé penitència amb una sincera resignació.

S' hermità, després d' havé convertits aquells tres pecadós, s' en torná à jaure à n' es recó. L' endemá dematí el trobaren mòrt, y de sa vara sèca que tenia devall es séu cap, havian brotat tres branques verdes, perque el Señor ja 'l havia perdonat.

UNA SEUVATGINA.

★ ★

Hermosa n' era, com la primavera,
Hermosa n' era com un cèl de estiu,
Tan cándida, innocent, hermosa y pura,
Com la néu fusa que comensa un riu.

Sentia amor inmens qui la mirava,
Quant véya que del Cèl era un tresòr.
¡Ay! tothom que la véya, la estimava
Perque tenia d' àngel lo séu còr.

Més un dia, aquest àngel d' hermosura,
Els hòmos de la tèrra va dexá,
L' ànima séua, tan hermosa y pura,
La Gran Reyna del Cèl volgué guardá.

¡Ay! aquell dia d' eternal memòria
Fugí de dins ca-séua la alegría;
Mentres devòra Deu respira glòria
S' àngel hermós qu' havia nom Maria.

VELIS-NOLIS.

GLÒSES.

*Un hòmo se va morí
Perque tenia motiu;
Se morí perqu' era viu;
Axò es es nòstro camí.*

Jovensans, mirau al Cèl,
Y després dau un' uyada
A n' aquest mon tan faél,
Y qu' a tothòm tant agrada:
Tench sa vista embabayada
D'ets embuys que veix aquí;
Y seguint aquest camí,
Jò cantava aquestes còses,
Y escoltant ses mèues glòses,
Un hòmo se va morí.

Si en el mon veys cap vegada
Algun pòbre jamegá,
Y a sa séua espòsa amada
Amb sos infantons plorá,
Demanant un tròs de pá;
Y aquell pare, que no viu,
S' en va á un hòmo y li diu
Dam es doblés ó la vida;
Jò respondré de seguida
Perque tenia motiu.

El qui es nat, ha de morí;
Axò es sa nòstra planeta;
Y Deu en sab bé la nêta
D'ets aïns qu' haurèm d' está aquí
Jesucrist, volgué morí,
Fent sa vida de captiu;
Pues ningú té cap motiu
De queixarsè de sa mòrt;
Ha d' essè es nòstro conhòrt;
Se morí perqu' era viu;

'Vuy dormim, demá vetlám,
'Vuy contents, demá estám trists;
Y penosos y afligits
Aquesta vida passam.
Pregunt: ¿perque desitjám,
Replegats doblés tení,
Si tant mateix en morí,
Sabèm qu' els hem de deixa?
Y Deu mos digué ben clá:
Axò es es nòstro camí.

TINET.

XEREMIADES.

Sa Presidenta de sa Junta de Señores, organitzadora des *Congrés femeníl nacional*, amb un atent *B. L. M.*, mos envia una Circulá de dita Junta, perque l' incloguèm extractada dins aquest setmanari. Desitjosos de complaurerla, la extractám a continuació; y mos prenim s' atreviment, còm a hòns ignorants, de posarhí algunes reflexions.

Sa Circulá diu: qu' a mesura que sa intel·ligència de s' homo s' ha anat desplegant, sa dòna ha vist axamplá es séus

horizontes y ha lograt un puesto milló. (Axò es ben cèrt.)

Ahí era máquina de trabay y de plers, avuy ha arribat casi à essè compañera de s' homo, y deym casi, perque encara se li négan drets, perqu' es qui la domina no sént ets impulsos que condueixen a s' igualdat. (Compañera de s' homo heu ha estada sempre desde es séu origen; ara, quant s' homo s' ha apartat de sa verdadera civilisació, sa dòna ha estat sa primera qu' heu ha pagat. Amb axò de volè obtení una igualdat completa amb s' homo, sa Naturalesa mateixa mos ensèña que no pòt essè *físicament*, y sa séua condició, per fòrsa ha de quedá subordinada a n' aquesta impossibilitat.)

Essè compañeros implica igualdat de condicions, y ella no més té ses que li vòl doná es compañero més fòrt; quant s' altre compañero tan mal retribuhit es ó sa mare, ó s' espòsa, ó sa germana, ó sa fiya, a les quals pública y privadament se los tributan avuy en día ses majors pròves de ternura y de respècte. (Axí ha d' essè, y encara no bastan en es nòstro entendre. Voldríam veure sa dòna més ben tractada y més reverenciada encara.)

Axò es incompreensible: Si per una part li merma condicions perque no valga tant còm éll, y pe s' altre li dispensa tota protecció y ajuda: ¿perquè aquesta diferència? (No es ecsacte que sa dòna valga manco que s' homo. Val molt més. Ara si li merma cèrtes condicions, es perque físicament s' homo y sa dòna no son iguals.)

Quant s' homo pensa, sa dòna es un ausiliá poch apte. Quant s' homo sént, llavò sa dòna creix, fins a n' es punt d' essè adorada per s' homo. Lo primé, es egoisme; lo segon, ridícula humillació. Es dos estremes son ecsagerats. Sa dòna no es cap ausiliar, ni cap diosa. Es simplement es complement de s' homo. (Tot axò está molt ben dit. Convé no oblidarhó per tornarne parlá.)

Diríam qu' aquesta conducta de s' homo envers de sa dòna es absurda y poch lògica, si no tengués sa siguent rahó d' essè; per un costat sa costum que vé d' antich de mirarla còm una part des *sexo debíl*, y pe s' altre sa creència de que sa dòna es tot ternura, delicadesa y llágrimes, y de qu' es fèta solament per sentí. Pensant axí, s' homo té rahó en apariència; més si ecsaminám s' assumto, pot essè que no la tenga. (Còm més l' ecsaminareu més veureu que sa conducta de s' homo rahonable no es gens absurda. Es lo que deu havè d' essè, y concòrda perfectament amb sa naturalesa de sa dòna y amb so fi perque fonch creada y posada en el mon.)

Sa rahó de sa costum no es una rahó. (Es cèrt.)

Y s' historia de sa dòna presenta moltes escepcions laudables, a pesar d' haverlí negat s' homo els mèdis de s' educació. (Cerquèm sa retgla general y de-

xèm aná ses escepcions. També dins ets homos hey ha escepcions en sentit contrari.)

Equivocada es s' idea de que sa dòna es més sensibilitat qu' intel·ligència. (No estám acordes. Sa dòna, baix d' un concèpte, pensa més que s' homo y sént manco. Baix d' un altre, pensa manco y sént més. Axò fa que sa dòna sia un misteri casi sempre pe s' homo; y s' homo may es estat un misteri per cap dòna.)

Suposant emperò que sa dòna sia més sensible qu' intel·ligent; y valguent més s' intel·ligència que sa sensibilitat, se fa precis educá s' intel·ligència de sa dòna perque valga més. (No convenim en que s' intel·ligència valga més qu' es sentiment. Cabalment avuy en día si s' homo s' atrassa en lloch de progressá es perque descuyda s' educació des séu sentiment.)

No pretenim que sa dòna sia sa font de sa sabiduría, y si heu fòs rès hey perdria per axò sa societat. Però volèm que s' eduquin ses nòstres facultats; ses d' afecció perque sa dòna fuji des camí des vici, ses intellectuals pera que sapiguèm ordená es nòstros sentiments, ordinariament indòmits; pera que practiquèm amb més coneixement des nòstros devers, y pera qu' a n' es nòstro front hey llambretgi sempre sa llum de la Veritat; germana bassona de sa pureza d' els fets. Sa desnivellació que se nòta en ses manifestacions psíquiques des nòstro secso, qu' exteriorment se tradueixen amb una escala de capritxos que va de ses grans passions fins a ses ròbes y *afeytes* amb que s' adorna, ha de desaparèixe ó al manco suavisarse molt. (Ben parlat. Aquest párrafo val a pès d' òr.)

S' homo educa ets altres sers, fins y tot ses plantes amb més esmero y sollicitut que sa dòna. (Axò es una veritat còm una casa.)

Ja es hòra de que pensi en s' educació de sa qu' un día ha d' essè mare, ó espòsa, ó fadrina tota sola; que si se trobás més educada y més instruhida no se veuria arrossegada cap a ses portes de sa prostitució, ahont arriba moltes vegades perque sa nòstra moderna Societat no li concedeix tot lo qu' ha mesté per viure independent y pura. (Tot axò s' es mesté tornarhó cèndre amb so cedás fi, per distingí lo cèrt de lo duptós. Ses consequències obeyeixen a altres causes moltes vegades.)

¿Sa dòna es susceptible de majó educació que sa que se li dona? Es cèrt que sí. Sa ciència ja ha fallat aquest assumto. Tot parla y pròva en prò de s' educació de sa dòna, per lo mateix en nòm de ses dònnes axecám bandera en favó de sa més nòble, sa més justa y sa més humanitaria de ses empreses. Sa regeneració de sa dòna, per mèdi de sa séua educació y de sa séua instrucció donant a entendre amb axò que no mos satisfán es

procèdiments del dia que no son remiscències de quant se considerava un perill per nòltros es, que sabessem de lletgí y d' escriure. (Parla bé.)

P'els homos s' es acabat es temps de sa fosca, però encara viu dins ombres sa dòna y s' es mesté donarli sa llum de sa veritat perque no sia víctima de tots els vicis, de totes ses torpeses y lleugereses y tenga en s' instrucció un escut fort que fassa invulnerable sa séua virtut. Ha arribat es moment de repará injustícies pasades; sòls axí podrà dí s' homo en veritat qu' es sa séua companera. (Tampòch está mal parlat.)

S' educació de s' homo ja fa moltes generacions que se ve preparant, es obra lenta y encara no está acabada. Sa de sa dòna ha d' essè lo mateix, fins à consequí lo qu' han fét els sigles amb so servell de s' homo. Per lo mateix convé comensá prest perqu' es camí es llarch. (Si en lloch de dí educació digués instrucció poria essè que mos entenguessem més. En aquest assumto nòltros el mirám d' un punt de vista més ecsacte y podríam modificá s' hermosura d' aquest pensament perque fós més acomodada à sa veritat.)

Per axò volèm convocá un *Congrés femenil Nacional*, per combatre als qui mos négan sa nòstra ecsistència moral y mos privan d' els elements pròpis de sa Societat y de sa nòstra capacitat per apareixe dins s' escenari de la vida amb sós mateixos ó *análogos* atributs que sa Naturalesa ha donat à s' homo, pues no es pòt deixá de coneixe, sopena de negá sa evidència, qu' un secso completa s' altre y que ses aptituts están distribuhides de tal manera entre s' homo y sa dòna, qu' encara qu' es corresponguen y tenga simpatia y afinidat, no se tròban en termes iguals per sa rahó de que son totalment oposades ses funcions des séus respectius secsos. (Atributs análogos, hé. Tot axò es molt hò per tornarnè parlá un altre dia. Procurarèm tenirhó present.)

Ses vòstres aspiracions trobarán èco dins es còr de ses nòstres companeres, y demanam sa séua benevolència y cooperació, per podè dú à hòn térme un pensament tan moralisadó qu' ha de cambiá sa cara de sa dòna, avuy triste, amb una altre alegre y risueña per podè essè hòna mare y disputá des beneficis que li ha de proporcioná s' era des progrés, sa ciència y s' amor, etc., etc. (Continúa un pòch de música celestial.)

Es Congrès tindrà èfècte en aquesta Ciutat, quant axí heu acordarán ses Asociacions qu' han d' aná establitsè en totes ses capitals d' España. (Ja no será enguañy còm deyan; y crech difícil es calculá quant será.)

S' Assablèa será nacional y se convidará..... se pòt dí à tothom.

En temps oportú s' anunciarán es témes que s' hajan de discutí, y per milló completá aquest Congrès, se publicarà

un periòdich, òrga d' aquesta Junta y de totes ses d' España. (Ja n' hi ha de feyna tayada per llarch. Tenim pò que sa gran imaginació des secso hermós no vulga abarcá massa d' una vegada y que tan hòn propòsit fracás per axò.)

Ets *acuerdos* qu' ha prèsa sa Junta fins avuy son els sigüents:

1. Publicá una circulá manifest de s' objècte des Congrès. (Suposám qu' es sa qu' hem extractada.)

2. Anunciá en essè s' hora s' època del Congrès y ses fèstes públiques que s' hajan de solemnísá. (Aquestes fèstes, si fos jò les guardaria per quant es Congrès haja produhit es séus primés hòns èfèctes.)

3. Organisá en tota España moltes associacions que respòngan à s' idèa iniciada, prescindint per complet de sa *Política*, procurant no suscitá autagonismes que pugan malquistá es Congrès amb ses creències relligioses, socials, ó filosòfiques. (Axò de prescindí de política heu tròb molt ben determinat.)

4. Justificá qu' es Congrès ha d' essè obra de tothom, no contestá provocacions, fent sempre esposició des fins hòbles, grans, útils y generosos à qu' aspira sa dòna. (Beníssim.)

5. Associarsè totes ses señores que vulgan prendre part à tan gloriosa empresa, per lo qual podrán dirigirsè à la Presidenta Dona Magdalena Bonet de Rico: Costa d' Arabí 13, ó à ses Secretarias Dona Francisca Vidal de Mateu y la Señoreta Dona Isabel Vidal y Tous: Rubí, 7.

6. Invitá à ses señores associades à reunirsè sovint; adquirí local y practicá devers de beneficència. (Aquesta beneficència es un accesorí innecessari, però l' aplaudim perque pinta molt bé es còr de sa dòna.)

7. Clasificá y distribuhí es trabays de propaganda, fortificá es principis que hau de presidí tota iniciativa y resolució, amb sa seguretat de que s' opinió pública farà justícia à n' els propòsits de ses señores que cooperin à ses gestions de associació.

8. Posarsè en comunicació atenta amb tots es centros científichs, literaris, *polítichs*, relligiosos, d' indústria, comèrs, agricultura, arts y oficis, etc., etc. (Si no han de parlá de política trobám raro es dirigirsè à n' es centros polítichs.)

9. Declará membres honoraris y de mèrit à ses persones qu' hajan trabayat perque sa dòna ocupi es rango que li correspon en cultura y moralitat. (Es molt just.)

10. Consigná sa satisfacció amb que s' han rebudes ses cartes de persones qu' han oferit apoyo incondicional à n' es Congrès.

11. Un vòt de gracies à tots els que fins ara han colabarat à sa séua realisació.

12. Solicitá es concurs de sa prensa.

13. Obrí una suscripció per pagá es gastos des Congrès. (Sense doblés no pòden fé cuyeres.)

14. Obrirne un' altre dins Ciutat, donant à n' es contribuyents un document qu' acredít sa séua generositat. (No es molt hò aquest puhu per pescá molt.)

15. Solicitá es Teatros y locals de Societats per doná funcions que dugan doblés.

16. Dirigirsè à ses empreses de ferro-carrils, marítimes y fluvials, perque donin billet *gratis* p' es comisionats de sa Junta. (No sé que mos farèm.)

17. Invitá personalment es literatos y literates, poetas y poetises de ses Balears à suscriure un album amb un pensament que sintetís ses aspiracions de sa dòna. (Ja n' hi haurá de hòns.)

18. Demaná à tots ets escriptós y escritores del mon dos etsemplás de ses òbres que tengan fèstes y parlin de s' instrucció de sa dòna.

19. Oferhí en es primé certámen que se fassa dins España un premi à sa memòria que milló demòstr, sa necessitat que té sa dòna d' ocupá es puesto que li correspon dins sa societat, moral, intelectual y materialment considerat.

20. Fé coneixe es benefici qu' ha de dú à ses Balears sa celebració d' es Congrès y es prestigi que per axò merexerán en es concèpte nacional y estrangé. (En fin molt de fil à bollí y pasta apareyada per molts anys de xerramenta. Tenim pò que ses paraules no aufeguin ses hònes òbres. Deu no heu vulga.)

* *

Es diumenges y es dijòus tòca sa música en es Born, y molts de dissaptes y diumenges també à demunt es cadafals de ses fèstes de carré. També à n' es Parque de sa Murada la major part des dies s' hi deixa sentí una orquesta de lo milló; y además de tot axò, se passetjan p' es carrés en tant en tant músiques qu' acompanyan es sobreposats que pòsen banderes.

Lo qu' es enguañy Santa Cíclia se mereix una novena.

* *

Si no hey ha rès de nòu prest rebrèm sa visita d' un companero nòu qu' ha de neixe fora de Ciutat.

Deu li dó hòna arribada y molts anys de vida y humor.

* *

Ara qu' hem sentit parlá de còlera, sense motiu, volèm contarvós un cuento que pòt sè molt bé que ja l' hajau sentit contá altres pichs:

«Una vegada, heu de pensá y creure, qu' es còlera s' en aná à una ciutat, y quant va essè à ses Portes, es *punxes* el conegueren y l' engegáren à caxes destrepades, però élls que fort y no 't mò-

gués, volia entrarhi, los assegurá que no més faria deu mörts, y encara seria à persones véyes.

—Si no més has de matá deu persones entra, però vés alerta à matarnê més.

Es cap de devés dos mesos torná sorti per sa mateixa Porta qu' havia entrat, y es *punxes* quant el véren el volian matá, perque ses persones qu' havia mörtes eran més de cinchcentes.

—A poch, à poch, (los digué éll,) jò he cumplit sa méua promesa; deu persones vaitx matá només; totes ses altres se moriren de pò y de mania.»

Y partí deixantlós amb un pam de boca.

*
**

Diguerem, no fa molts de temps, qu' una pòbre dòna que va à cercá aygo à sa Font de ses Tortugues era víctima de ses malcriadeses d' ets atlòts, que li fan ses mil impertinències à la vista des Municipals, sense que cap d' aquests señós los aplich es correctiu qu' han menesté.

Que no hajam de torná avisá un' altre vegada, qu' aquesta ja 's sa segona amonestació.

*
**

A ses *teresetes* que fan demunt sa Murada, devora es Parque, convendria que los enseñassen de parlá un poch milló perque n' amòllan qualquna qu' es més llenguatge de carretés que de señores Teresetes.

COVERBOS.

Contan qu' ets andritxòls, quant venian à Ciutat es dematins, es sòl los pegava pe sa cara, y quant s' en tornavan s' horabaixa també; y no trobant remey per axò, tractaren d' enviá una comissió à n' es Governadó perque los das un remey, y aquest los receptá que venguessen à Ciutat s' horabaixa y s' en tornassen à la vila es dematí.

Els heu aprovaren, y vejent que sa recepta havia fét efecte, tractaren de fé un obsèqui al señó Governadó; se reuni s' Ajuntament, (si es que n' hi havia) y un va dí que li regalaria piñes vères, y ets altres figures aubacós. Després d' una viva discussió predominá es derré pensament. Omplireu un sach de figures, el posaren demunt una somera, y s' homo que la manava, se posá demunt es sach.

Arribá à Ciutat, va à cas Governadó y les hi entrega; y aquest, quant ven aquella pasta, tot enfadat maná que les tirassen à n' es cap des pagès que les hi havia duytes.

Les hi tiraren; y s' andritxòl cametes amigues s' en torná cap à la vila, y quant sa comissió l' aná à rèbre abans d' entrá

dins Andraitx, li demanaren qu' havia estat, los respongué:

—¡Qu' ha d' havê estat! que si fossen estades piñes vères, me matavan.

*
**

Tenian rahons dos subjèctes sobre qu' era lo que feya mes pès à sa Pobla; ses carabasses que s' hi cohian ó ses flestomies que sabian amollá es seus habitants.

Quant estavan à lo més acalorat de sa polèmica, arribá un altre homo, y el nombraren jutge perque terciás en l' asunto; y després d' haverse empassolat mitja lliura d' aygordent, digué:

—Hey havia un poblé molt xistós y divertit; y un día s' en aná à cercá un feix de lleña per dins una garriga. Quant el tengué mitx fét, va veure un xotet, el matá y el posá dins es feix de mòdo que no 'l poguessen veure.

Es garrigué d' aquella possessió, enseguida qu' afiná aquell homo li maná que se descarregás es feix, y regonesquentlò li afiná es xòt.

—¡Ola, sen Bernat! jell no 's tot lleña!

—Mirau, garrigué; jo he vengut molt dematí, de mòdo que quant feya sa somada encara no hey veyá; y..... mal me tocás cinquanta mil carretades de..... à cada pèl des méu còs, si heu he fét apòsta.

—Ja te coneix, (digué es Majoral;) y mal me tòch un..... es primé que farà, (si no está promès) si no sou s' homo més pòlissa des pòble.

Quant aquells altres dos sentiren aquell reclám, digueren à una veu; que totes ses carabasses de sa Pobla, no feyan es pès de tants de llamps.

CRIDA.

Tenda d' articles d' escritori y dibuix

D' ELS

HEREUS DE DON GABRIEL ROTGER,

CADENA DE CORT, 11, PALMA.

En TINTÉS, ARENÉS y ESCRIVANÍES
se trobarán ses classes sigüents:

TINTÉS de vidre, crestay, porcelana, fusta, llauna, níquel, etc., etc., n' hi ha bònns per oficines y escritòris particulás; altres apropiats per señoretas; y altres bònns per aná de viatge.

ARENÉS de vidre, crestay, porcelana, fusta y metal; alguns d' ells forman jòch amb un tinté.

ESCRIVANÍES ò sia tinté y arené amb una pessa, n' hi ha de fusta, llauna, fèrro, crestay y bronso; econòmiques y de lujo; amb ses derrereres n' hi ha de molt capritxoses representant cavalls, ninets y altres alegòries. Se conta amb un surtit de més de trenta dibuixos.

Prèus econòmichs.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Tres pichs cinch quinze y tres devuyt.

SEMBLANSES.—1. En que té Jesuset.
2. En qu' escampan murta.
3. En que cusen.
4. En que planxan.

XARADA.....—O-car-na.

PREGUNTES...—1. Que son divisibles per 3 y per 4, si abans no heu eran ja.
2. Que augmentant ó disminuint una unitat son divisibles per éll.
3. Que disminuïts de s' unitat son múltiplos de 8.

CAVILACIÓ.....—Amer.

FUGA.....—Amor de gènre bugada sensecendra.

ENDEVINAYA.—S' enteniment.

GEROGLIFICH.

NA + + + C + Q : A + : DO
ECSEMÉ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assemblan es metals à ses lletres?
2. ¿Y ses Iglesias à n' es llinatges?
3. ¿Y es llinatges à un tallé de fustés?
4. ¿Y ets oficis à n' es llinatges?

A. F.

XARADA.

Ma primera es nòm de peix
Que se menja dins s' estiu;
Segona sempre la diu
Un animal montañés;
Es méu tot tothòm coneix
Puis qu' es un señó molt nòble
Y li escomet tot es pòble
Tant si es señó còm pagès.

TINET.

PREGUNTES.

1. ¿Qui es qu' ha ocupat es puesto més elevat à Mallorca desde sa conquista à n' es nòstros díes?
2. ¿Qui es aquell que pogué doná una còsa que no tenia?
3. ¿Qui es aquell que va neixe ántes qu' es seu pare?

MESTRE GRINOS.

CAVILACIÓ.

VORA CEL

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
EN PERE.

FUGA DE CONSONANTS.

.O.a .UE .O .a..a .EU .O . 'OU

ENDEVINAYA.

Embuyat pòques vegades
Estich; casi sempre clá;
Som més estens que la terra
Que s' atmósfera y la má.

UN BUÑOL FRANCÉS.

(Ses solucions dissapte qui té si som vius.)

21 JUNIOL DE 1883.

Estampa d' En Pere J. Gelabert.